

3.5.2019

Kirsi-Maria Malmlund

lakimies

HENKILÖKOHTAINEN BUDJETTI – PALVELUSETELIKOKEILUISTA KOHTI TULEVAA

STM:N RAHOITTAMAT PALVELISETELIKOKEILUT

- **HB-kokeilut: Etelä-Karjala, Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala, Pirkanmaa, Uusimaa**
- **Lisäksi sote-keskuskokeilut ja suun terveydenhuollon kokeilut**
- **Osa valtioneuvoston *Palvelut asiakaslähtöiseksi* –kärkihanketta**
- **2016-2018, jatkuu 2019**

PALVELUSETELIKOKEILUJEN TAVOITTEET

- **Kokeilun tarkoituksena selvittää asiakkaan valinnanvapauden vaikutuksia sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuteen ja laatuun**
- **miten palvelujen hinnoittelu- ja korvausmallit vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaiskustannuksiin**

PALVELUSETELIKOKEILUJEN TAVOITTEET

- **Saada tietoa valinnanvapauden vaikutuksista asiakkaisiin, palvelujen järjestäjän rooliin sekä palveluntuottajiin ja palvelumarkkinoiden muutoksiin.**
- **Tuotetaan tietoa myös valinnanvapauden toimintamallia tukevien tietojärjestelmäratkaisujen kehittämiseen.**
- **Valinnanvapauden myötä käyttäjä voi itse valita palvelujen julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin tuottajan. Tavoitteena on löytää kokonaistaloudellisesti tarkoituksenmukainen, yhdenvertaisen hoitoon ja palveluun pääsyn mahdollistava, asiakkaiden osallistumiseen ja palvelutuotannon kehittämiseen kannustava malli.**

HB-KOKEILUT PALVELUSETEILEILLÄ

- **Palvelusetelikokeilun hankkeissa sovelletaan tällä hetkellä voimassa olevaa palvelusetelilakia (569/2009) ja asiakasmaksulakia (734/1992)**
- **Soveltuvin osin luonnollisesti myös muu voimassa oleva lainsäädäntö, kuten esimerkiksi sosiaalihuoltolaki (1301/2014)**

SOSIAALIHUOLTO

- **Sosiaalihuoltolain mukainen asiakasprosessi keskeinen työväline**
- **Palvelutarpeen arviointi, asiakkaan osallistaminen palvelujen suunnitteluun, asiakassuunnitelma, päätökset palveluiden myöntämisestä, seuranta**
- **Palvelusetelilainsäädännön raamit eli palvelujen järjestäjän, tuottajan, asiakkaan asema, oikeudet ja velvollisuudet**

HENKILÖKOHTAISEN BUDJETIN KOKKEILUJEN ARVIOINTI 1/2019

- https://stm.fi/documents/1271139/2013549/Hb-arviointiv%C3%A4liraportti_final_1_2018.pdf/8cb35f25-3836-f812-9f47-17213acc3e86/Hb-arviointiv%C3%A4liraportti_final_1_2018.pdf.pdf
- Arvioinnissa tutkitaan, miten toimintamallin käyttöönotto vaikuttaa asiakasprosessiin ja palvelujärjestelmän kykyyn tuottaa vaikuttavia hyvinvointipalveluja

HENKILÖKOHTAISEN BUDJETIN KOKEILUJEN ARVIOINTI 1/2019

- Arvioinnin tulosten yhteenveto asiakasprosessin päävaiheiden mukaisesti
- Case-esimerkki Pohjanmaan kokeiluista
- Soveltuvia mittareita vaikuttavuuden arviointiin

ARVIOINNIN LOPPUTULEMIA

- **Asiakkaat löytäneet tarpeitansa vastaavat palvelut ja palveluntuottajat**
- **HB hyödyttää erityisesti paljon palveluja tarvitsevia**
- **Yleisin HB:sta kieltäytymisen syy ollut se, että ovat tyytyväisiä nykyisiin palveluihinsa**
- **Tietojärjestelmien yhdenmukaistaminen ja kehittäminen edellyttää vielä työpanosta**

ARVIOINTI: MITÄ KOKEILUISTA ON OPITTU?

- **Asiakasprosessin suunnitelmallisuus ja asiakaslähtöisyys on ollut korostetusti kehitystyön keskiössä**
- **Kokeilun myötä palveluohjaajien kustannustietoisuus on lisääntynyt**
- **Kokeilu on synnyttänyt uusia tapoja kehittää ja räätälöidä asiakkaiden tarpeiden mukaisia palvelukokonaisuuksia**
- **Asiakastyöntekijöiden viestintä- ja perustelutaidot ovat kehittyneet**

ARVIOINTI: MITÄ KOKEILUISTA ON OPITTU?

- **Vaikuttavuuden mittaamiseen on etsitty tietoisesti toimivia ratkaisuja**
- **Lainsäädännön reunaehtojen selkeä viestittäminen ja ydinviestien terävöittäminen**
- **Asiakassuunnitelmassa todettujen palvelutarpeiden tyydyttämiseksi tieto alueen palvelutarjonnasta tulee olla helposti saatavilla ja vertailukelpoista**
- **Henkilökohtaisen budjetin toimintamalli ei todennäköisesti ole vaikuttanut asiakaskohtaisiin kustannuskertymiin verrattuna palveluiden tuottamiseen julkisina palveluina**

KIITOS MIELENKIINNOSTA!

kirsi-maria.malmlund@stm.fi

+358 295 163 073

